

Regeringens proposition till Riksdagen om godkännande av vissa bestämmelser i protokollet om bekämpande av brott mot säkerheten för fasta plattformar belägna på kontinentalsockeln samt med förslag till lag om ändring av 34 kap. strafflagen

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås att riksdagen godkänner det i Rom 1998 ingångna protokollet om bekämpande av brott mot säkerheten för fasta plattformar belägna på kontinentalsockeln. I huvudsak baserar sig protokollet på samma principer som den i Rom samtidigt ingångna konventionen för bekämpande av brott mot sjöfartens säkerhet.

Protokollets syfte är att det skall bli möjligt att i en stat som är part i protokollet döma till straff för brott som gäller säkerheten också i fråga om plattformar av internationell karaktär när dessa är fastgjorda i havsbotten, och att personer som gjort sig skyldiga till sådana brott skall kunna utlämnas för att dömas av domstol i en annan stat som är part i protokollet. Protokollet gäller gärningar som sker på konstgjorda öar, anläggningar eller konstruktioner som är permanent fastgjorda vid havsbotten i syfte att utforska eller utvinna tillgångar eller för andra ekonomiska ändamål (i det följande

fast plattform) eller som på annat sätt riktas mot sådana fasta plattformar. Med tanke på tillämpningen av protokollet är de fasta plattformar som här avses främst plattformarsom används för utvinning av olje- och gasförekomster i havsbotten.

En anslutning till protokollet förutsätter vissa ändringar i vår lagstiftning. I propositionen ingår i detta syfte ett förslag till lag om ändring av strafflagen.

Ändringarna av strafflagen avses träda i kraft samtidigt som protokollet träder i kraft för Finlands del.

Avsikten är att Finland skall ansluta sig till protokollet så snart riksdagen har godkänt de bestämmelser i protokollet som kräver riksdagens samtycke och de lagändringar som behövs. Protokollet träder i kraft för Finlands del 90 dagar efter det att anslutningsinstrumentet har deponerats hos generalsekreteraren för Internationella sjöfartsorganisationen

ALLMÄN MOTIVERING

1. Inledning

Förenta Nationernas generalförsamling bad i december 1985 Internationella sjöfartsorganisationen (IMO) undersöka terroristdåd som sker på eller mot fartyg och rekommendera lämpliga åtgärder för att förhindra dem. Utkast till en konvention och ett protokoll lades fram av Egypten, Italien och Österrike och behandlades i en arbetsgrupp som var öppen för IMO:s medlemsländer. Finland deltog i beredningen av konventionen och protokollet och i den diplomatkonferens som behandlade frågan i Rom den 1—10 mars 1988.

Konventionen för bekämpande av brott mot sjöfartens säkerhet (FördrS 11/1999) och protokollet om bekämpande av brott mot säkerheten för fasta plattformar belägna på kontinentalsockeln antogs av nämnda diplomatkonferens den 10 mars 1988. Protokollet utgår från principen "åtala eller utlämna" som också konventionen bygger på. Finland ratificerade konventionen den 12 november 1998. Protokollet har trätt i kraft internationellt den 1 mars 1992 och det 1 maj 1999 hade det tillträtts av 35 parter.

Terrorism är ett internationellt problem. Internationellt samarbete krävs för att bekämpa den. Terrorismen utgör ett hot mot de mänskliga rättigheterna, mot demokrati och rättsstaten samt mot den internationella freden. Finland och Europeiska unionen (EU) betonar respekten för internationella rättsnormer, inbegripet bestämmelserna om de mänskliga rättigheterna, i kampen mot terrorismen.

Inom EU följer man noga ratificeringen av de centrala överenskommelserna mot terrorism i de olika medlemsländerna. Dessutom försöker EU aktivt främja ratificeringen i tredje länder av de centrala konventionerna mot terrorism. I syfte att åstadkomma trovärdigt agerande i kampen mot terrorismen bör EU-länderna ratificera överenskommelserna som man försöker främja i EU:s namn. Protokollet om bekämpande av brott mot säkerheten för fasta plattformar belägna på kontinentalsockeln är en av dessa överenskommelser.

Finland har ratificerat nio centrala konventioner mot terrorism. Dessutom har Finland

undertecknat det protokoll som är aktuellt i denna proposition och internationella konventionen för bekämpande av terroristbombdåd som Finland har för avsikt att ratificera inom en snar framtid. Dessutom är konventionen om märkning av plastiska sprängämnen i detekteringssyfte under beredning i Finland.

EU:s medlemsländer har som en del av den gemensamma kampen mot terrorismen den politiska förpliktelsen att ratificera samtliga tolv internationella överenskommelser mot terrorism senast år 2000. Vid ingången av maj 1999 hade 11 EU-länder ratificerat protokollet. Endast Irland, Belgien, Luxemburg och Finland hade ännu inte ratificerat det. Utanför EU hade protokollet även ratificerats av de västeuropeiska länderna Schweiz och Norge. Bland andra länder som ratificerat protokollet kan nämnas Australien, Förenta staterna, Kanada och Kina.

2. Nuläge och föreslagna ändringar

Strafflagens nya 34 kap. om allmänfarliga brott som reviderades genom en lag från 1995 (578/1995) trädde i kraft den 1 september 1995. Kapitlet innehåller bestämmelser om bl.a. trafiksabotage (2 §), grovt sabotage (3 §) och kapning av fartyg (11 §). Av propositionen som gäller reformen (RP 94/1993 rd) framgår att bestämmelserna har utformats bl.a. med tanke på godkännandet av konventionen för bekämpande av brott mot sjöfartens säkerhet. Bestämmelserna omfattar däremot inte de brott som protokollet om fasta plattformar avser.

Bestämmelsen om trafiksabotage i 34 kap. 2 § strafflagen gäller samtliga trafikmedel som används i vägtrafik, spårbunden trafik och vatten- och lufttrafik. I paragrafen föreskrivs straff för förstörande, skadande eller ändrande av ett trafikmedel eller dess tillbehör eller en trafikled, en trafikordning eller någon annan trafikutrustning. Straff föreskrivs också för givande av oriktig information om något som angår trafiken och för utövande av våld mot någon som befinner sig i ett trafikmedel eller på en flygplats eller mot den som sköter trafikledningsuppgifter och för hot om våld mot en sådan person. Gärningen bestraffas som trafiksabota-

ge, om den dessutom är ägnad att försaka allmän fara för liv eller hälsa i trafiken och den bedömd som helhet inte är ringa.

Trafiksabotage uppfyller kriterierna för grovt sabotage i 34 kap. 3 § strafflagen om gärningen begås så att en stor mängd människor utsätts för allvarlig fara för liv och hälsa eller så att någon viktig samhällsfunktion på grund av den hotande skadans långvarighet, omfattning eller någon annan orsak utsätts för synnerligen allvarlig fara eller om den begås under krig eller andra undantagsförhållanden och brottet även bedömt som helhet är grovt.

Bestämmelsen om kapning av fartyg i 34 kap. 11 § strafflagen gäller luftfartyg och fartyg i handelssjöfart. För kapning av fartyg skall den dömas som med våld eller hot om våld obehörigen ingriper i manövreringen av ett fartyg eller på ett sätt som äventyrar flyg- eller sjösäkerheten bemäktigar sig ett fartyg. Om gärningen har medfört endast obetydlig fara skall gärningsmannen dömas för de andra brott som gärningen innefattar.

Strafflagens 34 kap. 2 och 3 § gäller inte fasta plattformar enligt protokollet. I regeringens proposition påpekas att inte heller 34 kap. 11 § gäller sådana fartyg som är fast förankrade i havsbotten. Tillämpningsområdet för konventionen och protokollet har definierats så att endast någondera bestämmelsen kan tillämpas på ett enskilt fall. De aktuella bestämmelserna i strafflagen bör nu ändras så att de också gäller gärningar som sker ombord på fasta plattformar eller motsvarande gärningar som på annat sätt riktas mot dem.

Avsikten är att ändringarna skall genomföras genom att till strafflagens 34 kap. 2 § om trafiksabotage och strafflagen 34 kap. 11 § om kapning av fartyg foga de omnämmanden om fasta plattformar som behövs. Till slutet av 34 kap. fogas en ny 12 § med en definition av fast plattform enligt protokollet. Bestämmelserna om grovt sabotage i 34 kap. 3 § gäller automatiskt alla gärningar i 2 § som uppfyller gärningsbeskrivningen för grovt sabotage, vilket betyder att 3 § inte behöver ändras.

Revideringen av strafflagens 1 kap. om tillämpning av finsk straffrätt (626/1996) trädde i kraft den 1 september 1996. Enligt 1 kap. 7 § strafflagen tillämpas finsk lag på brott som begås utanför Finland och vars straffbarhet oberoende av lagen på gärningsorten grundar sig på en internationell

överenskommelse eller någon annan författning eller bestämmelse som är internationellt förpliktande för Finland (internationellt brott). Enligt universalprincipen kan sålunda finsk lag tillämpas på dessa internationella brott oberoende av om gärningen är straffbar enligt lagen på gärningsorten eller ej.

I förordningen om tillämpningen av 1 kap. 7 § strafflagen (627/1996) ges närmare bestämmelser om tillämpningen av lagrummet genom en uppräknning av de brott som universalprincipen skall tillämpas på. Avsikten är att i det skede då protokollet träder i kraft för Finland foga de brott som anges i protokollet till förteckningen.

I praktiken kan de flesta av protokollets brott straffas i Finland enligt gällande straffbestämmelser, främst strafflagens 21 kap. om brott mot liv och hälsa, strafflagens 25 kap. om brott mot friheten och strafflagens 35 kap. om skadegörelse. Enligt finsk lag är det i fråga om de grövsta brotten dessutom möjligt att utlämna en gärningsman till det begärande landet. I praktiken uppfyller sålunda finsk lagstiftning protokollets syfte i huvudsak. Det är dock nödvändigt att ändra strafflagens 34 kap. 2 och 11 § för att genomföra kriminaliseringen och definiera den finska strafflagens tillämpningsområde på det sätt som protokollet förutsätter. Genom ändringarna säkerställs också att det inte uppstår besvärligheter vid eventuella utlämnningar av misstänkta personer till följd av bristande överensstämmelse mellan kriminaliseringen i Finland och de övriga stater som är parter i protokollet.

3. Propositionens verkningar

Propositionen har varken ekonomiska eller organisatoriska verkningar.

4. Beredningen av ärendet

Under beredningen har justitieministeriet, inrikesministeriet, handels- och industriministeriet, sjöfartsverket, rederiföreningar samt sjöfartsorganisationer hörts. Samtliga utlåtanden har förordat en anslutning till protokollet.

Propositionen har beretts som tjänsteuppdrag vid utrikesministeriet. Propositionsutkastet har varit på remiss hos justitieministeriet, inrikesministeriet, trafikministeriet, handels- och industriministeriet, finansministeriet och sjöfartsverket.

DETALJMOTIVERING

1. Protokollens innehåll

Artikel 1. Första stycket. Enligt artikeln skall bestämmelserna i artiklarna 5, 7 och 10—16 i konventionen för bekämpande av brott mot sjöfartens säkerhet gälla *mutatis mutandis* även brott som anges i artikel 2 i protokollet och som begås ombord på eller mot fasta plattformar belägna på kontinentalsockeln.

Andra stycket. I de fall då protokollet inte kan tillämpas enligt första stycket 1, skall det likväl tillämpas när den som har begått brottet eller är misstänkt för detta påträffas inom territorium tillhörigt annan stat som är part än den stat i vars inre territorialvatten eller territorialhav den fasta plattformen är belägen.

Tredje stycket. Enligt definitionen avses vid tillämpningen av protokollet med "fast plattform" en konstgjord ö, anläggning eller konstruktion som är permanent fastgjord vid havsbotten in syfte att utforska eller utvinna tillgångar eller för annat ekonomiskt ändamål. Typiska sådana fasta plattformar är plattformar som är avsedda för utforskning och utvinning av olje- och gasfyndigheter i havsbotten. För tillämpningen av protokollet är det av avgörande betydelse att den fasta plattformen redan har fastgjorts vid havsbotten. Medan plattformen transporteras till sin förankringsplats omfattas den inte av protokollet utan då tillämpas bestämmelserna i konventionen.

Artikel 2. Första stycket. I artikel 2.1 punkterna a—e uppräknas de gärningar som parterna i protokollet har förbundit sig att straffbelägga. Enligt bestämmelserna begås en brottslig handling av den som rättsstridigt och uppsåtligen

a) genom våld eller hot om våld eller genom hot av annat slag tar en fast plattform i besittning eller utövar kontroll över den eller

b) utför en våldshandling mot någon ombord på en fast plattform, om gärningen är ägnad att äventyra plattformens säkerhet eller

c) förstör en fast plattform eller tillfogar den skada som är ägnad att äventyra dess säkerhet eller

d) på en fast plattform placerar eller låter placera, oavsett på vilket sätt, en anordning eller ett ämne som är ägnat att förstöra plattformen eller äventyra dess säkerhet eller

e) skadar eller dödar någon i samband med brott eller försök till brott som anges i punkterna a—d.

Punkt a innebär i praktiken att kapning av en fast plattform definieras som brott. I punkterna b—d räknas de gärningsformer upp som är brottsliga om de är ägnade att äventyra den fasta plattformens säkerhet. Sådana gärningar är våldsbrott mot personer ombord på fasta plattformar. Våldet måste emellertid riktas mot en person som sköter uppgifter som är väsentliga med tanke på plattformens säkerhet, t.ex. chefen eller telegrafisten ombord. Våld mot t.ex. restaurangpersonalen uppfyller rekvisitet för brott mot liv och hälsa, men det innebär inte i sig brott enligt punkt 1 b.

Att förstöra en fast plattform och att tillfoga den skada eller placera eller låta placera en anordning eller ett ämne på en fast plattform så att detta är ägnat att äventyra plattformens säkerhet räknas också som brott. En smärre skada på den fasta plattformen uppfyller inte protokollets krav. Förorsakande av t.ex. brand- eller explosionsfara äventyrar däremot förmodligen säkerheten ombord på det sätt som avses i protokollet.

I punkt e fastställs att en person gör sig skyldig till brott även i det fall att han eller hon skadar eller dödar någon i samband med brott eller försök till brott som anges i a—d. I dessa fall kan det även vara fråga om andra personer än de som är av central betydelse för säkerheten på den fasta plattformen.

I propositionen föreslås att en gärning enligt punkt a skall straffas enligt bestämmelsen i strafflagens 34 kap. 11 § om kapning av fartyg. Gärningar enligt punkterna b och c skall däremot bedömas enligt bestämmelserna i 34 kap. 2 § om trafiksabotage och 34 kap. 3 § om grovt sabotage. De gärningar som avses i artikel 1 punkt d skall straffas som försök till trafiksabotage eller grovt sabotage. Om det anses att en gärning inte ännu utgjort ett försök, kan den dock straffas med stöd av strafflagens 34 kap. 9 § om förberedelse till allmänfarligt brott. På de fall som avses i punkt e tillämpas förutom någon av de nämnda bestämmelserna i 34 kap. strafflagen också bestämmelserna i 21 kap. om brott mot liv och hälsa.

Andra stycket. I punkterna a och b definieras även försök, anstiftan och medhjälp till gärningar enligt första stycket som brott. I

punkt c definieras som brott även det att någon hotar att begå något av de brott som anges i punkterna 1 b och 1 c, om hotet är ägnat att äventyra den fasta plattformens säkerhet och syftar till att förmå en fysisk eller juridisk person att utföra eller avstå från en handling. Till ett sådant hot kan höra i den nationella lagstiftningen förutsatt avsikt att tvinga en fysisk eller juridisk person att utföra eller avstå från en sådan handling.

Att på det sätt som anges i artikel 2 stycke 2 punkt 2 c hota med en våldshandling som avses i punkt 1 b skall enligt förslaget vara straffbart trafik sabotage med stöd av 34 kap. 2 § strafflagen. Ett hot om att förstöra eller skada en fast plattform kan ibland innebära ett sådant inledande av själva handlingen som kan betraktas som försök till brott. Straffbarheten för gärningar enligt punkt c som inte är försök skall bedömas främst enligt strafflagens 25 kap. 7 och 8 § om olaga hot och olaga tvång.

Artikel 3. Artikel 3 i protokollet fastställer när ett straff för brott enligt artikel 2 kan dömas ut i en stat som är part i protokollet. Enligt det första stycket skall en part förbinda sig att vidta sådana åtgärder som behövs för att utsträcka domsrätten till de brott som anges i artikel 2, när brottet har begåtts av en medborgare i den staten eller mot eller ombörd på en fast plattform medan den är belägen på den statens kontinentalsockel.

Enligt det andra stycket kan en part införa domsrätt i fråga om vilket som helst av dessa brott också när brottet har begåtts av en statslös person som har hemvist i den staten, brottet riktas mot en medborgare i den staten eller brottet har begåtts för att försöka tvinga denna stat att utföra eller avstå från någon handling. Det första och det andra stycket i denna artikel innebär också att parterna erkänner varandras domsrätt i dessa fall.

Enligt det tredje stycket skall en stat som har infört domsrätt enligt andra stycket, underrätta IMO:s generalsekreterare om detta.

Enligt det fjärde stycket skall varje part vidta nödvändiga åtgärder för att kunna utöva sin domsrätt beträffande de i artikel 2 angivna brotten i de fall då den misstänkte uppehåller sig inom den statens territorium och den inte utlämnar honom till någon av de stater som är parter och som har infört domsrätt i enlighet med första och andra stycket i artikel 3.

Enligt 1 kap. 7 § strafflagen skall på brott som begås utanför Finland och vars straff-

barhet oberoende av lagen på gärningsorten grundar sig på en internationell överenskommelse som är förpliktande för Finland eller på någon annan författning eller bestämmelse som är internationellt förpliktande för Finland (internationellt brott) tillämpas finsk lag (universalprincipen). Närmare bestämmelser om tillämpningen av denna paragraf har utfärdats genom förordningen om tillämpningen av 1 kap. 7 § strafflagen. Avsikten är att då protokollet träder i kraft för Finlands del foga de brott som anges i protokollet till förordningen.

Enligt det femte stycket utesluter protokollet inte att en stat inför staffrättslig domsrätt enligt nationell lag även beträffande andra situationer än de som avses i 1—3. De i 1—3 angivna jurisdiktionsgrunderna utgör sålunda inte någon uttömmande förteckning. De andra parterna i protokollet behöver dock inte erkänna annan domsrätt än den som anges i 1—3.

Artikel 4. Enligt denna artikel skall ingenting i protokollet på något sätt påverka folk rättens andra regler angående fasta plattformar belägna på kontinentalsockeln.

Artikel 5. Artikeln innehåller bestämmelser om undertecknande av och anslutning till protokollet och om ratifikation och godkännande.

Artikel 6. Denna artikel innehåller bestämmelserna om ikraftträdandet. Enligt det första stycket träder protokollet i kraft 90 dagar efter det att tre stater antingen har undertecknat det utan förbehåll för ratifikation eller godkännande eller har deponerat ett ratifikations-, godkännande- eller anslutningsinstrument. Protokollet har trätt i kraft internationellt den 1 mars 1992.

I det andra stycket fastställs att protokollet i förhållande till en stat som deponerar ett ratifikations-, godkännande- eller anslutningsinstrument efter det att protokollet har trätt i kraft skall träda i kraft nittio dagar efter dagen för deponeringen.

Artikel 7. Denna artikel innehåller bestämmelser om uppsägningen av protokollet. Protokollet kan sägas upp av en part vid vilken tidpunkt som helst efter ett år från den dag då protokollet har trätt i kraft för den staten. Uppsägningen sker genom deponering av ett uppsägningssinstrument hos IMO:s generalsekreterare och den träder i kraft ett år, eller den längre period som kan anges i uppsägningssinstrumentet, efter det att generalsekreteraren har tagit emot uppsägningen. En

parts uppsägning av konventionen skall anses som uppsägning även av detta protokoll.

Artikel 8. I artikeln ingår bestämmelser om ändringar av protokollet. IMO kan sammankalla en konferens i syfte att se över eller ändra protokollet. Om en tredjedel eller fem av parterna i protokollet, beroende på vilket antal som är högst, begär detta skall generalsekreteraren sammankalla en konferens med parterna i protokollet i syfte att ändra protokollet.

Artikel 9. I denna artikel fastställs depositariens skyldigheter.

Artikel 10. I denna artikel bestäms de giltiga protokollspråken.

2. Lagförslaget

Propositionen innehåller ett förslag till lag om ändring av 34 kap. strafflagen. En anslutning till protokollet kräver lagändringar, eftersom bestämmelserna om allmänfarliga brott i 34 kap. strafflagen inte omfattar brott som avses i protokollet om fasta plattformar. Det är nödvändigt att ändra 34 kap. 2 och 11 § strafflagen för att genomföra kriminaliseringen och definiera tillämpningsområdet för den finska strafflagen i enlighet med protokollet. Dessutom måste till 34 kap. fogas en ny 12 § med en definition av fast plattform i enlighet med protokollet.

34 kap. 2 §. Till paragrafen skall fogas ett omnämnande om fasta plattformar så att 2 § även gäller handlingar som begås på eller på annat sätt riktas mot fasta plattformar. Detta betyder att till 2 § 1 mom. 1 och 3 punkten fogas orden "en fast plattform" samt att orden "eller på den fasta plattformen" fogas till slutet av 1 mom.

34 kap. 11 §. Till 11 § som gäller kapning av fartyg skall fogas ett omnämnande om fasta plattformar så att 11 § även gäller handlingar som begås på eller på annat sätt riktas mot fasta plattformar. Detta betyder att till paragrafens 1 mom. fogas en ny tredje punkt om bemäktigande av en fast plattform. Till paragrafens 3 mom. fogas en hänvisning till kapning som avses i 1 mom. 1 och 2 punkten, i syfte att förtydliga att 11 § 3 mom. inte kan tillämpas på kapning av fasta plattformar.

34 kap. 12 §. För tydlighetens skull fogas till 34 kap. strafflagen en definition av fast plattform. Denna definition inskrivs i den nya 12 § som fogas till slutet av 34 kap. En-

ligt denna paragraf avses med fast plattform en konstgjord ö, anläggning eller konstruktion som är permanent fastgjord vid havsbotten för utforskning eller utvinning av tillgångar eller för annat ekonomiskt ändamål. Denna definition grundar sig på den definition som ingår i protokollet.

3. Ikraftträdande

Protokollet om bekämpande av brott mot säkerheten för fasta plattformar belägna på kontinentalsockeln har trätt i kraft internationellt den 1 mars 1992. För en stat som deponerar sitt ratifikations-, godkännande- eller anslutningsinstrument efter detta datum träder protokollet i kraft 90 dagar efter deponeringen.

4. Behovet av riksdagens samtycke

Den straffrättsliga legalitetsprincipens viktigaste beståndsdelar finns inskrivna i 6 a § regeringsformen. Till dessa hör kravet att gärningar som skall straffas som brott skall finnas inskrivna i lag. Detta innebär att en internationell utfästelse där Finland förbinder sig att kriminalisera någon handling eller några handlingar, hör till området för lagstiftningen och kräver sålunda riksdagens samtycke.

Enligt artikel 1 i protokollet tillämpas bestämmelserna i artiklarna 5, 7 och 10—16 i konventionen för bekämpande av brott mot sjöfartens säkerhet även på brott som anges i artikel 2 i protokollet. Enligt artikel 5 i konventionen förbinder sig parterna att kriminalisera de handlingar som i detta sammanhang definieras som brott. I artikel 3 i protokollet anges de gärningar som parternas straffrätt skall omfatta. Detta innebär att artiklarna 2 och 3 i protokollet och artikel 5 i konventionen innehåller bestämmelser som hör till området för lagstiftningen och som kräver samtycke av riksdagen för att träda i kraft.

Ett ikraftträdande av kriminaliseringen i artikel 2 i protokollet på det sätt som artikel 5 i konventionen förutsätter kräver de ändringar av 2 och 11 § strafflagen som beskrivs i denna proposition. Till slutet av 34 kap. fogas dessutom en ny 12 § med definition enligt protokollet av fast plattform. Bestämmelserna i artikel 3 i protokollet om

parternas domsrätt har delvis satts i kraft genom den revidering av tillämpningsområdet för strafflagen i Finland som gjordes 1996. En närmare bestämning av domsrätten har planerats genom en ändring av förordningen om tillämpningen av 1 kap. 7 § strafflagen.

Med stöd av vad som anförts ovan och i enlighet med 33 § regeringsformen föreslås,

att Riksdagen godkänner de bestämmelser som kräver Riksdagens samtycke i det i Rom den 10 mars 1988 ingångna protokollet om bekämpande av brott mot säkerheten för fasta plattformar belägna på kontinentalsockeln.

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs Riksdagen följande lagförslag:

Lag

om ändring av 34. kap. strafflagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i strafflagen av den 19 december 1889 (39/1889) 34 kap. 2 och 11 §, sådana de lyder i lag 578/1995, samt
fogas till 34 kap., sådant det lyder i nämnda lag 578/1995, en ny 12 § som följer:

34 kap.

Allmänfarliga brott

2 §

Trafiksabotage

Den som

1) förstör ett trafikmedel, en fast plattform eller deras tillbehör eller en trafikled, en trafikanordning eller någon annan trafikutrustning eller skadar eller ändrar dem,

2) ger oriktig information om något som angår trafiken eller

3) utövar våld mot någon som befinner sig i ett trafikmedel, på en flygplats eller på en fast plattform eller mot den som sköter trafikledningsuppgifter, eller hotar en sådan person med våld

så att gärningen är ägnad att förorsaka allmän fara för liv eller hälsa i trafiken eller på den fasta plattformen skall, om gärningen bedömd som en helhet inte är ringa, för *trafiksabotage* dömas till fängelse i minst fyra månader och högst fyra år.

Försök är straffbart.

11 §

Kapning av fartyg

Den som med våld eller hot om våld obehörigen

1) ingriper i manövreringen av ett luftfartyg under flygning eller av ett fartyg i handelssjöfart,

2) på ett sätt som äventyrar flyg- eller sjösäkerheten bemäktigar sig ett luftfartyg eller ett fartyg i handelssjöfart eller

3) bemäktigar sig en fast plattform, skall för *kapning av fartyg* dömas till fängelse i minst två och högst tio år.

Försök är straffbart.

Om en sådan kapning som avses i 1 mom. 1 och 2 punkten har medfört endast obetydlig fara för flyg- eller sjösäkerheten och brottet med beaktande av våldets eller hotets art eller andra omständigheter vid gärningen även bedömt som en helhet är ringa, skall gärningsmannen inte dömas för kapning av fartyg utan för de andra brott som gärningen innefattar.

12 §

Definition

_____ som är permanent fastgjord vid havsbotten för utforskning eller utvinning av tillgångar eller för annat ekonomiskt ändamål.

Med fast plattform avses i detta kapitel en konstgjord ö, anläggning eller konstruktion

_____ Denna lag träder i kraft den _____.

Helsingfors den 26 november 1999

Republikens President

MARTTI AHTISAARI

Utrikesminister *Tarja Halonen*

Lag

om ändring av 34 kap. strafflagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i strafflagen av den 19 december 1889 (39/1889) 34 kap. 2 och 11 §, sådana de
lyder i lag 578/1995, samt
fogas till 34 kap., sådant det lyder i nämnda lag 578/1995, en ny 12 § som följer:

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

34 kap.

Om allmänfarliga brott

2 §

Trafiksabotage

Den som

1) förstör ett trafikmedel eller dess tillbehör eller en trafikled, en trafikanordning eller någon annan trafikutrustning eller skadar eller ändrar dem,

2) ger oriktig information om något som angår trafiken eller

3) utövar våld mot någon som befinner sig i ett trafikmedel eller på en flygplats eller mot den som sköter trafikledningsuppgifter, eller hotar en sådan person med våld

så att gärningen är ägnad att förorsaka allmän fara för liv eller hälsa i trafiken skall, om gärningen bedömd som helhet inte är ringa, för *trafiksabotage* dömas till fängelse i minst fyra månader och högst fyra år.

Försök är straffbart.

11 §

Kapning av fartyg

Den som med våld eller hot om våld obehörigen

1) ingriper i manövreringen av ett luftfartyg under flygning eller av ett fartyg i handelssjöfart eller

2) på ett sätt som äventyrar flyg- eller sjösäkerheten bemäktigar sig ett luftfartyg eller ett fartyg i handelssjöfart,

2 §

Trafiksabotage

Den som

1) förstör ett trafikmedel, *en fast plattform eller deras tillbehör* eller en trafikled, en trafikanordning eller någon annan trafikutrustning eller skadar eller ändrar dem,

2) ger oriktig information om något som angår trafiken eller

3) utövar våld mot någon som befinner sig i ett trafikmedel, på en flygplats eller på *en fast plattform* eller mot den som sköter trafikledningsuppgifter, eller hotar en sådan person med våld

så att gärningen är ägnad att förorsaka allmän fara för liv eller hälsa i trafiken *eller på den fasta plattformen* skall, om gärningen bedömd som en helhet inte är ringa, för *trafiksabotage* dömas till fängelse i minst fyra månader och högst fyra år.

Försök är straffbart.

11 §

Kapning av fartyg

Den som med våld eller hot om våld obehörigen

1) ingriper i manövreringen av ett luftfartyg under flygning eller av ett fartyg i handelssjöfart,

2) på ett sätt som äventyrar flyg- eller sjösäkerheten bemäktigar sig ett luftfartyg eller ett fartyg i handelssjöfart eller

3) *bemäktigar sig en fast plattform,*

Gällande lydelse

skall för *kapning av fartyg* dömas till fängelse i minst två och högst tio år.

Försök är straffbart.

Om kapningen har medfört endast obetydlig fara för flyg- eller sjösäkerheten och brottet med beaktande av våldets eller hotets art eller andra omständigheter vid gärningen även bedömt som en helhet är ringa, skall gärningsmannen inte bedömas för kapning av fartyg utan för de andra brott som gärningen innefattar.

Föreslagen lydelse

skall för *kapning av fartyg* dömas till fängelse i minst två och högst tio år.

Försök är straffbart.

Om *sådan kapning som avses i 1 mom. 1 och 2 punkten* har medfört endast obetydlig fara för flyg- eller sjösäkerheten och brottet med beaktande av våldets eller hotets art eller andra omständigheter vid gärningen även bedömt som en helhet är ringa, skall gärningsmannen inte dömas för kapning av fartyg utan för de andra brott som gärningen innefattar.

12 §

Definition

Med fast plattform avses i detta kapitel en konstgjord ö, anläggning eller konstruktion som är permanent fastgjord vid havsbotten i syfte att utforska eller utvinna tillgångar eller för annat ekonomiskt ändamål.

Denna lag träder i kraft den

(Översättning)

**PROTOKOLL OM BEKÄMPANDE AV
BROTT MOT SÄKERHETEN FÖR
FASTA PLATTFORMAR BELÄGNA
KONTINENTALSOCKELN**

De stater som är parter i detta protokoll,
som är parter i konventionen för bekämpande av brott mot sjöfartens säkerhet,

som erkänner att de skäl för vilka konventionen utarbetades även gäller för fasta plattformar belägna på kontinentalsockeln,

som beaktar bestämmelserna i konventionen,

som bekräftar att frågor, som inte regleras i detta protokoll, även i fortsättningen skall regleras genom folkrättens regler och principer,

har kommit överens om följande.

Artikel 1

1. Bestämmelserna i artiklarna 5, 7 och 10—16 i konventionen för bekämpande av brott mot sjöfartens säkerhet (nedan kallad konventionen) skall i tillämpliga delar gälla även brott som anges i artikel 2 i detta protokoll, i de fall då sådana brott begås ombord på eller mot fasta plattformar belägna på kontinentalsockeln.

2. I de fall då protokollet inte äger tillämpning enligt punkt 1, skall det likväl tillämpas när den som har begått brottet eller är misstänkt för detta påträffas inom territorium tillhörigt annan stat som är part än den stat i vars inre vatten eller territorialhav den fasta plattformen är belägen.

3. Vid tillämpning av detta protokoll avses med "fast plattform" en konstgjord ö, anläggning eller konstruktion som är permanent fastgjord vid havsbotten i syfte att utforska eller utvinna tillgångar eller för annat ekonomiskt ändamål.

Artikel 2

1. En brottslig handling begår den som rättsstridigt och uppsåtligt

**PROTOCOL FOR THE SUPPRESSION
OF UNLAWFUL ACTS AGAINST THE
SAFETY OF FIXED PLATFORMS
LOCATED ON THE CONTINENTAL
SHELF**

The States Parties to this Protocol,
Being Parties to the Convention for the Suppression of Unlawful Acts against the Safety of Maritime Navigation,

Recognizing that the reasons for which the Convention was elaborated also apply to fixed platforms located on the continental shelf,

Taking account of the provisions of that Convention,

Affirming that matters not regulated by this Protocol continue to be governed by the rules and principles of general international law,

Have agreed as follows:

Article 1

1. The provisions of article 5 and 7 and of articles 10 to 16 of the Convention for the Suppression of Unlawful Acts against the Safety of Maritime Navigation (hereinafter referred to as "the Convention") shall also apply *mutatis mutandis* to the offences set forth in article 2 of this Protocol where such offences are committed on board or against fixed platforms located on the continental shelf.

2. In cases where this Protocol does not apply pursuant to paragraph 1, it nevertheless applies when the offender or the alleged offender is found in the territory of a State Party other than the State in whose internal waters or territorial sea the fixed platform is located.

3. For the purposes of this Protocol, "fixed platform" means an artificial island, installation or structure permanently attached to the sea-bed for the purpose of exploration or exploitation of resources or for other economic purposes.

Article 2

1. Any person commits an offence if that person unlawfully and intentionally:

a) genom våld eller hot om våld eller genom hot av annat slag tar en fast plattform i besittning eller utövar kontroll över den; eller

b) utför en våldshandling mot någon ombord på en fast plattform, om gärningen är ägnad att äventyra plattformens säkerhet; eller

c) förstör en fast plattform eller tillfogar den skada som är ägnad att äventyra dess säkerhet; eller

d) på en fast plattform placerar eller låter placera, oavsett på vilket sätt, en anordning eller ett ämne som är ägnat att förstöra plattformen eller äventyra dess säkerhet; eller

e) skadar eller dödar någon i samband med brott eller försök till brott som anges i a—d.

2. En brottslig handling begår även den som

a) försöker att begå något av de brott som anges i punkt 1; eller

b) anstiftar någon till att begå sådant brott eller på annat sätt medverkar till sådant brott; eller

c) hotar att begå något av de brott som anges i punkt 1 b och 1 c, om hotet är ägnat att äventyra den fasta plattformens säkerhet och, om så krävs enligt bestämmelserna i nationell lag, syftar till att förmå en fysisk eller juridisk person att utföra eller avstå från en handling.

Artikel 3

1. Varje stat som är part skall vidta sådana åtgärder som kan vara nödvändiga för att den skall kunna utöva sin domsrätt i fråga om de brott som anges i artikel 2 när brottet har begåtts

a) mot eller ombord på en fast plattform medan den är belägen på den statens kontinentalsockel; eller

b) av en medborgare i den staten.

2. En stat som är part kan införa domsrätt i fråga om vilket som helst av dessa brott också när

a) brottet begåtts av en statslös person som har hemvist i den staten;

b) en medborgare i den staten grips, hotas, skadas eller dödas i samband med brottet; eller

c) brottet har begåtts vid försök att tvinga

(a) seizes or exercises control over a fixed platform by force or threat thereof or any other form of intimidation; or

(b) performs an act of violence against a person on board a fixed platform if that act is likely to endanger its safety; or

(c) destroys a fixed platform or causes damage to it which is likely to endanger its safety; or

(d) places or causes to be placed on a fixed platform, by any means whatsoever, a device or substance which is likely to destroy that fixed platform or likely to endanger its safety; or

(e) injures or kills any person, in connection with the commission or the attempted commission of any of the offences set forth in subparagraphs (a) to (d).

2. Any person also commits an offence if that person:

(a) attempts to commit any of the offences set forth in paragraph 1; or

(b) abets the commission of any such offences perpetrated by any person or is otherwise an accomplice of a person who commits such an offence; or

(c) threatens, with or without a condition, as is provided for under national law, aimed at compelling a physical or juridical person to do or refrain from doing any act, to commit any of the offences set forth in paragraph 1, subparagraphs (b) and (c), if that threat is likely to endanger the safety of the fixed platform.

Article 3

1. Each State Party shall take such measures as may be necessary to establish its jurisdiction over the offences set forth in article 2 when the offence is committed:

(a) against or on board a fixed platform while it is located on the continental shelf of that State; or

(b) by a national of that State.

2. A State Party may also establish its jurisdiction over any such offence when:

(a) it is committed by a stateless person whose habitual residence is in that State;

(b) during its commission a national of that State is seized, threatened, injured or killed; or

(c) it is committed in an attempt to compel

denna stat att utföra eller avstå från någon handling.

3. En stat som är part och som har infört i punkt 2 nämnd domsrätt, skall underrätta Internationella sjöfartsorganisationens generalsekreterare (nedan kallad generalsekreteraren). Om en sådan stat senare upphäver denna domsrätt, skall den underrätta generalsekreteraren.

4. Varje stat som är part skall vidta nödvändiga åtgärder för att kunna utöva sin domsrätt beträffande de i artikel 2 angivna brotten i de fall då den misstänkte uppehåller sig inom dess territorium och den inte utlämnar honom till någon av de stater som är parter och som har infört domsrätt i enlighet med punkterna 1 och 2 i denna artikel.

5. Detta protokoll utesluter inte staffrättslig domsrätt enligt nationell lag.

Artikel 4

Ingenting i detta protokoll skall på något sätt påverka folkrättens regler angående fasta plattformar belägna på kontinentalsockeln.

Artikel 5

1. Detta protokoll skall vara öppet för undertecknande i Rom den 10 mars 1988 och i Internationella sjöfartsorganisationens (nedan kallad organisationen) högkvarter från den 14 mars 1988 till den 9 mars 1989 av varje stat som har undertecknat konventionen. Därefter skall det förbli öppet för anslutning.

2. Stater kan uttrycka sitt samtycke att vara bundna av detta protokoll genom

a) undertecknande utan förbehåll för ratifikation, godtagande eller godkännande; eller

b) undertecknande som förutsätter ratifikation, godtagande eller godkännande följt av ratifikation, antagande eller godkännande; eller

c) anslutning.

3. Ratifikation, godtagande, godkännande eller anslutning skall ske genom deponering av tillämpligt instrument hos generalsekreteraren.

4. Endast stat som har undertecknat konventionen utan förbehåll för ratifikation, godtagande eller godkännande eller som har ratificerat, antagit, godkänt eller anslutit sig till konventionen kan bli part i detta protokoll.

that State to do or abstain from doing any act.

3. Any State Party which has established jurisdiction mentioned in paragraph 2 shall notify the Secretary-General of the International Maritime Organization (hereinafter referred to as "the Secretary-General"). If such State Party subsequently rescinds that jurisdiction, it shall notify the Secretary-General.

4. Each State Party shall take such measures as may be necessary to establish its jurisdiction over the offences set forth in article 2 in cases where the alleged offender is present in its territory and it does not extradite him to any of the States Parties which have established their jurisdiction in accordance with paragraphs 1 and 2 of this article.

5. This Protocol does not exclude any criminal jurisdiction exercised in accordance with national law.

Article 4

Nothing in this Protocol shall affect in any way the rules of international law pertaining to fixed platforms located on the continental shelf.

Article 5

1. This Protocol shall be open for signature at Rome on 10 March 1988 and at the Headquarters of the International Maritime Organization (hereinafter referred to as "the Organization") from 14 March 1988 to 9 March 1989 by any State which has signed the Convention. It shall thereafter remain open for accession.

2. States may express their consent to be bound by this Protocol by:

(a) signature without reservation as to ratification, acceptance or approval; or

(b) signature subject to ratification, acceptance or approval, followed by ratification, acceptance or approval; or

(c) accession.

3. Ratification, acceptance, approval or accession shall be effected by the deposit of an instrument to that effect with the Secretary-General.

4. Only a State which has signed the Convention without reservation as to ratification, acceptance or approval, or has ratified, accepted, approved or acceded to the Convention may become a Party to this Protocol.

Artikel 6

1. Detta protokoll träder i kraft nittio dagar efter den dag då tre stater antingen har undertecknat det utan förbehåll för ratifikation, godtagande eller godkännande eller deponerat ett ratifikations-, antagande-, godkännande- eller anslutningsinstrument. Detta protokoll träder dock inte i kraft innan konventionen har trätt i kraft.

2. I förhållande till en stat som deponerar ett ratifikations-, godtagande-, godkännande- eller anslutningsinstrument avseende detta protokoll efter det att villkoren för protokollets ikraftträdande har uppfyllts träder ratifikationen, godtagandet, godkännandet eller anslutningen i kraft nittio dagar efter dagen för sådan deponering.

Artikel 7

1. Detta protokoll kan sägas upp av en stat vid vilken tidpunkt som helst efter ett år från den dag då protokollet träder i kraft för den staten.

2. Uppsägning skall ske genom deponering av uppsägningsinstrument hos generalsekretären.

3. En uppsägning träder i kraft ett år, eller den längre period som kan anges i uppsägningsinstrumentet, efter det att generalsekretären mottagit uppsägningen.

4. En stats uppsägning av konventionen skall anses som uppsägning av detta protokoll.

Artikel 8

1. En konferens kan sammankallas av organisationen i syfte att se över eller ändra detta protokoll.

2. Generalsekretären skall, i syfte att se över eller ändra detta protokoll, sammankalla en konferens med de stater som är parter i protokollet på begäran av en tredjedel eller fem av staterna, beroende på vilket antal som är högst.

3. Ett ratifikations-, godtagande-, godkännande- eller anslutningsinstrument som deponeras efter dagen för ikraftträdandet av en ändring i detta protokoll skall anses avse det ändrade protokollet.

Artikel 9

1. Detta protokoll skall deponeras hos generalsekretären.

2. Generalsekretären skall

Article 6

1. This Protocol shall enter into force ninety days following the date on which three States have either signed it without reservation as to ratification, acceptance or approval, or have deposited an instrument of ratification, acceptance, approval or accession in respect thereof. However, this Protocol shall not enter into force before the Convention has entered into force.

2. For a State which deposits an instrument of ratification, acceptance, approval or accession in respect of this Protocol after the conditions for entry into force thereof have been met, the ratification, acceptance, approval or accession shall take effect ninety days after the date of such deposit.

Article 7

1. This Protocol may be denounced by any State Party at any time after the expiry of one year from the date on which this Protocol enters into force for that State.

2. Denunciation shall be effected by the deposit of an instrument of denunciation with the Secretary-General.

3. A denunciation shall take effect one year, or such longer period as may be specified in the instrument of denunciation, after the receipt of the instrument of denunciation by the Secretary-General.

4. A denunciation of the Convention by a State Party shall be deemed to be a denunciation of this Protocol by that party.

Article 8

1. A conference for the purpose of revising or amending this Protocol may be convened by the Organization.

2. The Secretary-General shall convene a conference of the States Parties to this Protocol for revising or amending the Protocol, at the request of one third of the States Parties, or five States Parties, whichever is the higher figure.

3. Any instrument of ratification, acceptance, approval or accession deposited after the date of entry into force of an amendment to this Protocol shall be deemed to apply to the Protocol as amended.

Article 9

1. This Protocol shall be deposited with the Secretary-General.

2. The Secretary-General shall:

a) underrätta alla stater som har undertecknat eller anslutit sig till detta protokoll och samtliga medlemmar i organisationen om

i) varje nytt undertecknande eller ny deponering av ratifikations-, godtagande-, godkännande- eller anslutningsinstrument samt dagen för detta;

ii) dagen för ikraftträdandet av detta protokoll;

iii) deponering av uppsägningsinstrument avseende detta protokoll och dagen då det mottogs samt dagen då uppsägningen träder i kraft;

iv) mottagande av en förklaring eller underrättelse enligt detta protokoll eller konventionen angående detta protokoll;

b) sända bestyrkta kopior av detta protokoll till alla stater som har undertecknat eller anslutit sig till protokollet.

3. Så snart detta protokoll träder i kraft skall depositarien sända en bestyrkt kopia till Förenta Nationernas generalsekreterare för registrering och publicering enligt artikel 102 i Förenta Nationernas stadga.

Artikel 10

Detta protokoll upprättas i ett enda original på arabiska, kinesiska, engelska, franska, ryska och spanska, vilka texter är lika giltiga.

TILL BEKRÄFTELSE HÄR PÅ har undertecknade, därtill vederbörligen befullmäktigade av sina resp. regeringar, undertecknat detta protokoll.

UPPRÄTTAT I ROM den 10 mars 1988.

(a) inform all States which have signed this Protocol or acceded thereto, and all Members of the Organization, of:

(i) each new signature or deposit of an instrument of ratification, acceptance, approval or accession together with the date thereof;

(ii) the date of the entry into force of this Protocol;

(iii) the deposit of any instrument of denunciation of this Protocol together with the date on which it is received and the date on which the denunciation takes effect;

(iv) the receipt of any declaration or notification made under this Protocol or under the Convention concerning this Protocol;

(b) transmit certified true copies of this Protocol to all States which have signed this Protocol or acceded thereto.

3. As soon as this Protocol enters into force, a certified true copy thereof shall be transmitted by the Depositary to the Secretary-General of the United Nations for registration and publication in accordance with Article 102 of the Charter of the United Nations.

Article 10

This Protocol is established in a single original in the Arabic, Chinese, English, French, Russian and Spanish languages, each text being equally authentic.

IN WITNESS WHEREOF the undersigned, being duly authorized by their respective Governments for that purpose, have signed this Protocol.

DONE AT ROME this tenth day of March one thousand nine hundred and eighty-eight.

